

θά παρηγορηθῆ με δέκα ἄλλους ἂν πεθάνει ἕκείνος...

(Μετὰ δέκα μῆνες. Στὸ ἴδιο δωμάτιο. Ἡ Μαρία, ντυμένη βλοσυρά, κάθεται σὲ μὴ πολυθρόνα. Κοπῆ τῆς κάθεται ὁ κόμης Ντ' Ἀδελφόν).

Ο ΚΟΜΗΣ.—Ναί, καταλόβω, εἶνε μεγάλη ἡ λύπη σας γιὰ τὸν θάνατο τοῦ γιου σας. Μά, τί νὰ γίνῃ... Ἔτσι ἦταν γραφτό. Δὲν πρέπει καὶ ν' ἀπελιχθῆτε τόσο. Εἰστε νέα ἀκόμα... Φυσιωθήκατε ἀρκετὰ ἄλλωστε γιὰ τὸ παιδί σας. Χρῆσταιτε τόσο νέα, καὶ δὲν θελήσατε νὰ ξαναπατραυθῆτε, γιὰ ν' ἀρρωστωθῆτε τελείως στὸ παιδί σας. ΜΑΡΙΑ.—Καὶ μόλις ἔγνε εικοσιτέσσαρων χρόνων, μοῦ τὸ πήρε ὁ Χάρος κ' ἔμεινα μόνη στὸν κόσμο.

Ο ΚΟΜΗΣ.—Δὲν ἦταν λοιπὸν καλύτερα νὰ δεχθῆσατε νὰ γίνετε γυναῖκα μου τότε πού σὰς ζήτησα; Δὲν θὰ ἦραστε τώρα τόσο μόνη. Μά πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ πάντα, κ' ἂν θέλατε... Ναί, ἂν θέλατε, καὶ τώρα ἀκόμα...

ΜΑΡΙΑ.—Ναί... Θέλω... Σὰς εὐχαριστῶ... Εἶμαι τόσο μόνη... Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τραλλιδῶ ἄξαρνα. Θέλω μὰ συντροφιά, μὰ παρηγοριά...

Ο ΚΟΜΗΣ, (παίρνοντας τὸ χερί της στὸ χερί του καὶ φιλάοντας το).—Εὐχαριστῶ... Ἄ, θὰ ἰδῆτε... Θὰ βελτιστώω μὲ τὴν ἀγάπη μου τὴν πονεμένη σας καρδιά.

(Μπαίνει ἄξαρνα ἡ ὑπηρετρία πολὺ παραμυθῆ).

ΜΑΡΙΑ.—Τί συμβαίνει;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Ἀχ, κυρία!... Στείλατε σήμερα λουλοῦδα στὸν τάφο τοῦ Ἀλδέρτου μὲ τὸν κηπουρό;...

ΜΑΡΙΑ.—Μάλιστα.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Λοιπόν, ὁ κηπουρὸς λέει... Ἀχ! Θεέ μου!

ΜΑΡΙΑ.—Λέγε λοιπόν.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Ὁ κηπουρὸς βρήκε κάτωα γυναῖκα σκοτωμένη πάνω στὸν τάφο τοῦ Ἀλδέρτου. Εἶνε φοβερό!... Ἦταν, φαίνεται, νέα κ' ὄμορφη. Δὲν ἔφερω ἀκόμα ποιὰ εἶνε. Φαίνεται ὅτι τὸ μικρὸ της ὄνομα εἶνε Ἐρριέττα.

ΜΑΡΙΑ, (χλωρὴ σὰν νεκρῆ).—Πὼς τὸ ξέρετε αὐτὴ;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Εἶχε ἓνα βραχιόλι στὸ χερί της πού εἶχε χαραγμένο ἐπάνω τὸ ὄνομα κ' Ἐρριέττας. Ὡς φαίνεται, ἡ γυναῖκα αὐτὴ θ' ἀγατοῦσε τὸν κυριὸ Ἀλδέρτο καὶ δὲν μπόρεσε νὰ παρηγορηθῆ γιὰ τὸν θάνατό του...

ΜΑΡΙΑ.—Ἰσως...

Ο ΚΟΜΗΣ, (στὴν ὑπηρετρία).—Ταράξεις τὴν κυρία σου μ' αὐτὲς τὲς διηγήσεις σου. Πήγανε...

(Ἡ ὑπηρετρία φεύγει).

Ο ΚΟΜΗΣ, (παίρνοντας τὸ χερί της Μαρίας).—Μὴν ταραξῆσαι, καλὴ μου... Ἐγὼ, ἀγαπημένη μου...

ΜΑΡΙΑ, (φεύγοντας ἀπόμα ἀπὸ κοντά του).—Ὅχι, δεῖ, ποτέ!... Μὴ μ' ἐγγίζετε. Δὲν θὰ γίνω ποτὲ γυναῖκα σας... Θ' ἀπορωσῶ ὅλη μου τὴν ὑπόλοιπὴ ζωὴ στὴν ἀνάμνησι τοῦ γιου μου...

Ο ΚΟΜΗΣ.—Μά, πρὸ ὀλίγου δεχθήκατε...

ΜΑΡΙΑ.—Πρὸ ὀλίγου; Ἄ!... Δὲν ἔφερα... Νόμιζα ὅτι ἐκεῖνη τὸν εἶχε ξεχάσει. Ναί... Δὲν ξέρετε... Ἐγὼ τὴ γνωρίζω αὐτὴ τὴν Ἐρριέττα πού σκοτώθηκε ἀπάνω στὸ μνήμα τοῦ γιου μου... Ναί, ναί... Αὐτὴ τὸν ἀγατοῦσε ὥσο δὲν πιστεύω... Τὸν ἀγατοῦσε ἀληθινά. Δὲν ζήτησε νὰ παρηγορηθῆ... Δὲν ζήτησε μὴν ἄλλὴ ἀγάπη, ὅπως ἐγὼ. Τὸν ἀγατοῦσε λοιπὸν περισσότερο ἀπὸ μένα; Ἄ, πόσο τὴν ἠλεῖω!... Πόσο τὴν ἠλεῖω!...

(Κλαίει μὲ λυγμούς, ἐνῶ ὁ κόμης τὴν κιντίζει σαστισμένος, ἐκπληκτος, ὀλιμμένος, μὴ τολμῶντας νὰ πῆ πειὰ κοντά της).

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ "ΓΑΜΟΥ ΤΟΥ ΦΙΓΚΑΡΩ.

Τὸ περίφημο ἔργο τοῦ Μπωμαρσαί εἶς ὁ γάμος τοῦ Φιγκαρῶ, εἶχε ἀπαγορευθῆ ἀρχικῶς ἀπὸ τὴ λογοκρισία. Ὁ συγγραφεὺς ὅμως, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ βράσινα, κατώρθωσε νὰ πῆρῃ τὴ σχετικὴ ἄδεια.

Τὸ ἔργο λοιπὸν παίχτηκε καὶ σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Λόγω ὁμοῦ τῆς μεγάλης κοσμοσυρροῆς, ἡ ζήτησι μέσῃ στὴν αἰθουσα ἦταν ἀποκνηνικὴ. Γι' αὐτὸ, στὸ τέλος τῆς δευτέρας πράξεως, αἱ θεαταὶ ἐκάλισαν τὸν συγγραφεὴ ἐπὶ σκηνῆς κ' ἄρχισαν νὰ φωνάζουν: — Εὐχαριστῶ!... Θέλωμε ἄρα!... Ν' ἀνοῖξουν τὰ παράθυρα!...

Ὁ Μπωμαρσαί ἀπάντησε ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ ἀνομόδιος γιὰ τὸ ἀνοῖγμα τῶν παραθύρων, ἀλλὰ ὁ διευθυντὸς τοῦ θεάτρου, ὁ ὁποῖος πάλι δὲν ἤθελε νὰ τὰ ἀνοῖξῃ, δικαιολογοῦμενος ὅτι ὑπάρχον ἄνθρωποι πού μπορούν νὰ ποιντιάσουν μὲ τὸ παραμικρὸ ρεῖμα.

Τὸ πλῆθος ὥστόσο ἐξεκολοῦθεσε νὰ ἐπιμένῃ στὴν ἀπαίτησί του, ἀλλὰ κ' ὁ διευθυντὸς τοῦ θεάτρου δὲν ἰσχυροῦσε.

Τότε ὁ Μπωμαρσαί ξαναπαρουσιάστηκε στὴ σκηνή μὲ μὰ μαγγούρα στὸ χερί καὶ φώναξε:

— Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶν' ἐσοὶ τὰ πράγματα, δὲν ὑπάρχει παρὰ ἓνας τρόπος γιὰ ν' ἀνοῖχθῃ τὰ παράθυρα: Νὰ σπάσουμε τὰ τζάμια!...

Καὶ συγχρόνως σπῆρασε ψηλὰ τὸ μπιστοῦνι του γιὰ νὰ δεῖξῃ ὅτι ἦταν ἄθνη κρούσιμος νὰ βιαιοποιήσῃ τὴν ἀπαίτησι τοῦ Κοινοῦ.

Ἐνας γαβριῆς ὅμως πού ἀντελήφθη ἀπὸ τὴ γαλαρία τὴν ὑποκρισία τοῦ Μπωμαρσαί, τοῦ φώναξε:

— Δὲν τ' ἀρνεῖς γι' αὐτὸ, κύριε συγγραφεῖ;

Ὅλο τὸ θέατρο ἔδονήθηκε τότε ἀπὸ τὰ γέλια καὶ ἡ παράστασις συνεχίστηκε ἡσυχα καὶ τῶν παραθύρων κλεισμένον.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Ἀρχίζομε ἀπὸ σήμερα τὴν δημοσίευσιν τῶν πενήτων τραγουδιῶν τῆς Μιλιθλαίας ποιήτριας Σαπφῆς — τῆς ἀεικτιμένης / κούρης, ὡς ἀπελάττει — κατὰ πιστὴν μεταφράσιν τοῦ γνωστοῦ Ἰ. Ἰ. Ἰ. Καλαίου (Καρακασί), προσέχον τὸν ρυθμὸν τοῦ πρωτότυπου. Ὁ κ. Καρακασίς μετέφρασε ἀριστοτεχνικῶς ὅλα τὰ μέχρι σήμερον εὐρεθέντα ποιήματα τῆς Σαπφῆος καὶ μὰς τὸ παραχάρως εὐγενῶς ὡς δημοσιεύθη ἰσὸς ἐμπουκῆτος.

ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Ἀφροδίτη! Πόθεις Θεο γονεῖδ σου! Πόθεις θρόνο με λάμπη ζήλευμένη! Πάνεσέ με, πού γονατίζω ἐμπρός σου φαρμακομένη!

Σύντρεξέ με ἀτ' τ' οὐρανοῦ τὰ πλάτη, ὅπως πρῶτα πού ἔχημ, δὲν μ' ἄρθηκε, ἀτ' τοῦ Δία σάν βγῆκες τὸ πλάτι κ' ἔδω με βγῆκες.

Σὲ θυμοῖμαι, στὸ διάφρο σου ἓνα βράδυ... Τὸν τραβοῦσαν ἀγνὰ σπουρχίτια αἰθέρα, πού σκοροῦσαν μὰ λάμπη στὸ σκοτάδι ὡσάν τ' ἀστέρια!

Ἦρθες κάτω σάν ἀστρατὴ κ' ἐστάθης... Μὲ τὸ γέλιο σὰς χεῖλῃ μου μιλῶσες. Τὶ μαράσι ἔχω βαθεῖα, νὰ μάθης γλυκορωτοῦσες.

Μὲ ροποῦσες: — Ἐἴλωξ ἐρωταυλῆτῆ » τὸ μυαλό σου κ' ὁ πόνος σου εἶνε τίποτος; » Τῆς πληγῆς σου, Σαπφῶ, πόθεις σὶά σπῆτῆ πούς εἶν' ὁ αἰτίας;

» Ὁ κάλός σου ἂν ἄλλῃ ἀγατῆαι » θὰ τὸν στείλω σάν σπλάθ κ' αἶμα μ' ἄνδρ' σου » θὰ τὸν φέρω ξανά σὲ σένα πλάι, ταῖρι δικό σου!.

... Εἶχα γίνε... Ἀχ! μὰ ξανά γονατῖσα! Ἡ πληγὴ μου εἶνε βαθεῖα! Μεγάλη! Νὰ μὲ σώσης, Ὀδραντα μου Ἰερρατάσινα κατὰ πλάι!...

ΣΤΙΣ ΜΟΥΣΕΣ

Τραγουδίστριες, κείξ, τ' οὐρανοῦ, γλυκεῖες... Δάσπε μου τὸν ἦλιο γιὰ κορῶνα στὸ τραγοῦδι πού βγαίνει ἀτ' τῆς βουῆς τοῦ Ἐλικῶνα.

Ἢ φοτιά σας κ' ἡ λάμπη... σάν λουλοῦδι θὰ μοῦ ζήσουν τὸ στίχο πού θὰ κίνω... Με τραγοῦδι θὰ ζῶ, καὶ μὲ τραγοῦδι θὰ πεθῶνῶ...

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΧΑΡΑΞΟΥ (*)

Ἦ, Νεράδες χρυσῆς! Σεῖς ἀτ' τὰ ξένα Φέρετέ μου τὸν ἀδέσφω κοῦτο, νὰ ξανάωξῃ τὰ χὰιδια τὰ χαμένα μὲ τὴ φαλιά του.

Ὅτε πάθος τοῦ ἔχω, οὔτε κωῖα... Σάν γυρίσι στὸ σπινθὸ τοῦ μόνος. Στῶς ἐχθρῶς μας θὰ πῆσι δυστυχία πῶρα καὶ φθόνος.

Στὴ δική μου τὴν ταμπῆνῃ ἀγκάλῃ, Ἦ, ἀδερφέ μου, νάρθῃς μετανοομένης!... Ν' ἀνασῆς ἀτ' τοῦ κηπιῶ τὴ βάλῃ ξαίκαφραμένης!

Κι' ἡ γιορτὴς μὰς, μαῖρες περνοῦν μαυριὰ σου. Ἦρθες λίγο... Ἐργῆς... κ' οὔτε ἄγνα... Ἦταν τοῦτο γιὰ μὲ μὰ μοχαριά σου μέσα σὶά σπλάχνῃ.

... Σὺ, θεά μου, πού πάντα σ' ἔχω ἠμῆσει, ἂν γὰ χάρι αὐτὸ μοῦ τὸ γνωρίζεις, τοῦ σπινθὸ μας τὴν ἔχδρα καὶ τὸ μῆσι. Σὺ θὰ τὰ σώσης!

Θὰ μπορῶ, αὐτὸς σάν ἔρθει πῶς, νὰ ξανάβρω ὑπόληπῃ, ἔστω μου! Μ' ἔρτῃ κόρδες στὴ λῆρα νὰ ἱστορήσω κατὲ χαρὰ μου!

Γιὰ γροσθὴ μου, πάντα τὸ στοχεῖσμαι ἀπὸ κηῖν' ἔσχαρῖα νὰ ζῆσο. Νύχτα-μέρα, ἓνα μονῆρα κούσισμαι: Πὼς θάρῃ πῶς.

Μεταφρ. Α. ΚΑΡΑΚΑΣΙΗ

(*) Πρωτότυπο τῆς ποιήτριας κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Χαράξου, ὁ ὁποῖος ἐξ αἰτίας τοῦ σκοποῦ ἐρωτῆς τοῦ πρῶτο τῆς ἑταῖρα Δορῆχῶ, ἐγκατέλειπε τὴν οἰκογενεῖα τοῦ ἑσῖα καὶ τρέφει στὴν Ἀλγυρία.

